

Розділ 1

— Панімаєш, тут таке дело,— каже Тео та надуває бульку із жувальної гумки.

Не додає нічого, і малий вилупок сіпається, аж окуляри падають на підлогу. Без них він уже більше схожий на людину, ніж на пришелепкувату сову. Ем Те тримає вилупка високо над підлогою, вхопивши за резинку на трусах. Мабуть, до біса важко, але в Ем Те навіть рука не тремтить. Він кремезний, може так простояти хоч до завтра.

— Так от, панімаєш...

Тео пхає бульку назад до рота, не дозволяючи їй луснути. Перекочує гумку за щоку, нахилиється ближче до вилупка і клацає його по носу. Це не боляче, але той усе одно зойкає з переляку.

— Та тихо ти! — Ем Те його легенько струшує, наче той малий — цуцик, що зробив калюжу на парадному килимі.— Слухай, шо Тео каже.

Але Тео не каже нічого, лише давить вилупкові окуляри носом черевика. Вони, зараза, міцні, не піддаються, але Тео старається. Нарешті оправа тріскається, Тео піддіває її та жбурляє в унітаз. Він навіть не сподівається з першого разу поцілити, але ж ба — виходить.

— Гля, я ж про тебе валнуюсь. Хочу, кароче, щоб ти був нормальний. А це ваще нормально — стучать на своїх?

Вилупок щось скавчить, і тоді Ем Те його знову струшує:

— Атвечай, коли Тео питає.

Малий мотає головою. Велетенські вуха теліпаються слідом.

— От, відіш, усьо ти понімаєш. Нащо ж тоді стучиш?

Тео схиляє голову набік, удає, що йому страшенно цікаво, — копіює жест актора, якого позавчора побачив у серіалі про поліцейських. Тео поталанило — батько має дозвіл на телевизор удома, та ще й на цілі дві години перегляду щодня. Спочатку вони всі разом дивляться новини, потім мамин дурнуватий серіал про бідну дівчину, що працює служницею в багатій родині, яка насправді — її рідня. А вже після того Тео до нестями клацає пультом, намагаючись побачити все й одразу. Йому цікаві ток-шоу, реклами, криваві бойовики та кліпи з дівчатами, на яких так мало одягу, що, будь вони громадянками Держави, їх би негайно заарештували. Тео мріє, що якийсь наступний Форум усе ж таки скасує постанову номер 118 про заборону інформаційного свавілля, відновить телебачення і дозволить знову знімати кіно. Тоді він точно стане актором. А якби Держава ще й Інтернет дозволила...

— Тео, альо, ти з нами?

Вільною рукою Ем Те дає йому такого ляща, що аж коліна згинаються. Ем Те ненавмисно, Тео знає, що той реально не розуміє, як швидко виріс і наскільки став дужим. На першому березневому матчі Ем Те в запалі не помітив, що супротивник не відпустив м'яча, і просто жбурнув до воріт обох. Бовдур з команди Авіаційного училища щось там собі зламав об штангу, а Ем Те за це дискваліфікували на дві гри. Обидві команди Академії програла. Ем Те не розмовляв тоді з Тео цілий тиждень — такого не було від самого дитинства. Вважав Тео винним, бо чудово розумів, що нападник із нього кепський. Тео теж розумів. Та це розуміли всі, крім батька, який домовився, щоби Тео запхали до першого складу.

— Харош заліпать! — Ем Те знов його шторхає.

У Тео проблеми з концентрацією уваги — це діагностували ще на вступних іспитах. На додачу до обов'язкових загальнодержавних медитацій і нудних занять із майндфулнес йому прописали купу пігулок, але краще від них не стало. Навіть від лящів Ем Тео більше користі. Тео розуміє: вже встиг забути, що там той окулярик утнув на математиці і чому довелося за ним ганяти майже до самого відбою. Замість того, щоби спокійно слухати по радіо чергове оголошення складу учасників цього річного «Форуму» й «Лабіринту».

— Кароче,— каже Тео,— ти, той... сам собі шкодиш. Сам собі делаєш больна.

Б'є його навіть не ввівсили, так, може, у чверть, але вилупок волає, наче його вбивають.

— Навіщо ти це робиш?!

Тео знизує плечима:

— Не знаю. Я торчу в закритій військовій академії п'ять днів у неділю, мне нудна.

І це щира правда. Триместр тільки-но почався, сьогодні лише вівторок, а Тео вже здається, що він от-от збожеволіє. До літніх канікул так далеко.

— Та ну. Ти не торчиш, а...

Лунає гімн Держави.

— От срака, не вспіли!

Півгодинної перерви між зверненнями Президента — як не було.

Ні телебачення, ні Інтернету в Державі немає, єдине, що не потрапило під заборону,— це радіо. Воно скрізь: у школах, у магазинах, у кожному університеті чи офісі. Президент звертається до громадян щочотири години, частіше, ніж, наприклад, до Тео — мама.

— Любі громадяни, вітаю вас! Ну що, як настрої? Як вам погода? Дуже непогана як для такої пори, чи не так? Отже, ми вже дізналися, хто з нашого пристрасного студентства стане цього року учасником «Форуму», а тепер

перейдемо до відбору на проєкт «Лабіринт»,— гримить із динаміка.

У туалеті він працює погано, але голос у Президента гучний, а вимова бездоганна. Кожне його слово дзвенить, угвинчується в скроні.

— Цього чудового весняного дня ми оберемо учасника із другої верстви населення Держави — зі студентів. Кому ж поталанить долучитися до нашої першої учасниці, чарівної міс Аріадни Сміт? Скажи, люба, кого би ти хотіла бачити поруч із собою?

Аріадна — найпопулярніше ім'я для дівчаток у Державі, кожного року так звать принаймні одну з учасниць проєктів. Смішно було позаторік, коли в «Лабіринт» потрапило шість жінок, із яких п'ять — Аріадни.

Динамік скрегоче, трансляцію перемикають.

— Вітаю! — пищить Аріадна Сміт.

Учора по радіо сказали, що їй лише одинадцять, вона не жилець, і з її голосу чутно, що вона сама це чудово розуміє. Школярі беруть участь у проєкті починаючи з восьми років, і це наймолодша учасниця після хлопця із шостого «Лабіринту».

— Нехай... нехай... нехай це буде хлопець! Гарний, будь ласка.

Трансляцію перемикають на розкотистий сміх Президента.

— Надзвичайно мило, чи не так? Що ж, побачимо, чи доля усміхнеться моїй подружці Аріадні. Отже...

Знову лунає гімн, на відборі завжди роблять величезні паузи між кожним новим включенням. Мабуть, організатори чекають, щоби якогось нервового дідуса таракнув інфаркт прямо під час передачі й можна було з того зробити сенсацію.

— Отже, цьогорічний навчальний заклад — столична Військова академія імені Олександра Македонського.

— Бляха!

Увесь цей час Ем Те ще тримав вилупка, а зараз упустив на підлогу з подиву.

— Бляха! Та це ж ми...

— Ми,— зітхає очкулярик, і Тео штурхає його ногою, щоби замовк.

Президент знову сміється, звук огидний, якийсь металевий, наче насправді Державою урядує не людина, а машина.

— Здається, бажання маленької пані Аріадни було почуте, адже, як відомо, у цій академії навчаються виключно хлопці.

Тео пережовує гумку так люто, що аж щелепа болить. Скільки їх там в Академії — тисяча? Дві? Шість курсів, по три-чотири потоки на кожному. Все буде добре, всі рівні перед Державою, на проект може потрапити будь-хто, і це не буде він. І Ем Те не буде. От бодай би забрали цього вилупка, що підлизує вчителям.

Утрете звучить гімн, потім врізка: та тупа Аріадна плескає в долоні й пищить, і тільки тоді — знову Президент:

— Щось мені підказує, що хлопці в Академії вже зачекалися. Саме час виголосити курс, з-поміж студентів якого буде обрано учасника.

Президент робить велетенські паузи між словами, ніби забуваючи текст:

— Отже... хвилиночку... так, нарешті я можу сказати, що обрано було... було... саме так, без сумнівів: другий курс.

Ем Те гамселиць кулаком об стіну так, що в повітря здіймається побілка. Гарно, наче сніг. Малий вилупок чхає, і тоді Тео знову дає йому стусана.

Другий курс. От срака! Другий курс, курсантів зовсім небагато — після Першої війни за кордон народжуваність у країні різко впала. Їх тут лише сорок два.

— Всьо буде нормальна,— каже Тео, поки по вухах гамселиць гімн.

— Ага, — відгукується Ем Те.

Він-то чого так істерить? Із його м'язами він би перемиг усіх інших учасників. Якщо тільки вони там б'ються, а не просто так умирають. Тео стає соромно через такі думки, і щоби відволіктися, він ладен знову вдарити мало, аж раптом включають Президента:

— Тож настав час оголосити ім'я учасника. Велика честь стати живим утіленням абсолютної рівності, головної цінності нашої Держави, цього року дістається... Цікаво, хлопці хвилюються зараз? Уявляю себе на вашому місці, юнаки! Вам заздрить уся країна! Хто ж із вас потрапить до «Лабіринту», хто стане нашим героєм? Це буде... дозвольте... так, безперечно, це буде Тезей... Як мило, Тезей та Аріадна, хіба не так?

Тезей — найпопулярніше ім'я серед хлопців. На потоці Тео п'ять Тезеїв — він сам, Ем Те — скорочено від Могутнього Тезея, далі гомік Тезейчик, потім запасний воротар і ще зануда Тез, син батькового однополчанина. Щось молотить у Тео в голові, вуха позакладало, дихати важко. Хтось із них п'ятьох. Будь-хто...

Президент сміється:

— Що ж, друзі, наш Тезей цього року — це Тезей Трейнор-молодший.

Тео хапає очкулярика за комір і пхає головою в унітаз. Важко дихати. Молотіння у скронях наростає, у голові паморочиться.

— Тео? Тео?!

Ем Те смикає малого вилупка, але Тео тримає міцно.

— Та ти його кінчиш! Тео, альо!

Тоді Ем Те бере розгін і хапає Тео за поперек, наче він захисник із ворожої команди, і жбурляє у стіну. Останні краплі повітря кудись діваються, Тео більше не може вдихнути. Ніколи більше. Він чує гімн, чує, як кашляє і плюється очкулярик, як Ем Те бубнить щось заспокійливе, і не може розібрати жодного слова.

Тезей Трейнор-молодший. Наш Тезей цього року. Нарешті він розтуляє рота:

— Ем Те? Ем Те... той... я що — помру?

Ем Те мовчить.

— Ми всі чекаємо на перше інтерв'ю нашого звитяжного друга Тезея Трейнора-молодшого! Сподіваюся, що вже за мить ми познайомимось із ним ближче. Я такий схвильований, друзі, а ви?

— Пашлі,— каже тоді Ем Те.— Пашлі, мусиш дати інтерв'ю.

Ноги чомусь не гнуться в колінах. Тео крокує, як чапля, повільний і дуже прямий. У коридорі до біса багацько народу — всі усміхнені, намагаються штурхнути його в плече, потиснути руку, зазирнути в очі, навіть хлопці з випускного курсу, що раніше дивилися на нього як на лайно. Кожен радіє, що цього року пронесло, що це не він, а Тео — учасник проекту «Лабіринт». Співають гімн Держави, сміються, зі сходів розмахують прапорами, перваки ледь не пісяються від захвату, а Тео все крокує та крокує. Він і не думав ніколи, що Академія така величезна. До кабінету директора — як до іншої планети. Ем Те міцно тримає його за комір форми, на поворотах підштовхує, бо Тео просто не розуміє, де право, де ліво. Відпускає лише перед дверима кабінету.

— Ти чого?

— Та не можна ж мне на інтерв'ю. Я ж не...

Таким блідим Тео його бачив лише раз — коли торік у півфіналі він порвав зв'язки. Добре, що зараз хоча б не радіє, як інші.

— Вали вже. Я тут чекатиму.

Ем Те пхає його всередину — ноги все ще не слухаються. Тео механічно віддає директору честь.

— Вітаю учасника проекту! — відгукується той — старий, лисий і широкий, як кит, і раптом підводиться назустріч. І теж віддає честь у відповідь.— Пишаюсь тобою, курсанте! Ти прославиш нашу Академію.

Тео аж рота роззявляє з подиву. Директор, поруч із яким зайвий раз дихнути страшно, салютує йому, йому! Та лише заради цього варто було потрапити на проект.

— Проходь, сідай.

Ще й сісти пропонує. Ноги ледве згинаються, буде ганьба, як упаде з крісла, тож Тео вмощується зручніше. Тоді директор каже в мікрофон:

— На зв'язку.

Надягає на нього навушники — жест майже дбайливий, і на хвилику Тео здається, що, може, це все ж таки сон. Усі в Академії бояться директора. Кажуть, декілька років тому якийсь курсант навіть вкоротив собі віку через нього, одне його слово — і ти остаточно знищений. Голос Президента ріже вуха:

— Вітаю! Ось нарешті він, наш цьогорічний учасник номер два! Як настрої, друже?

— Спасіба... То єсть дякую,— говорить Тео в мікрофон і не впізнає свій голос.— Дякую, я... Я дуже щасливий... що мені випала така велика честь...

Тео намагається згадати, що там зазвичай верзуть учасники, мають же бути якісь стандартні фрази, щоби не осоромитися на всю Державу. Шукає правильні слова, але в голові сама пуста.

— Я трохи...

— Звісно! — підхоплює Президент.— Я розумію твої почуття! Зараз, мабуть, кожен твій приятель заздрить тобі, мріє опинитися на твоєму місці.

— Ага.

— Почуваєшся героєм?

— Ага.

Тео думає, що, може, вона не така й дурна, та Аріадна Сміт, чи як там її. Просто важко отак говорити на всю Державу, коли хочеться просто пірнути в ліжко, запахти голову під ковдру і дочекатися, поки все минеться. Поки хтось скаже, що час вставати, а це все був сон. Кошмар.